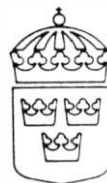

Motion till riksdagen

1988/89:Fi73

av Allan Ekström (m)

med anledning av prop. 1988/89:150 med förslag till slutlig reglering av statsbudgeten för budgetåret 1989/90, m. m. (kompletteringsproposition)

Mot.
1988/89
Fi73–78

Lagen om särskild skatteutjämningsavgift skapar förpliktelse för vissa kommuner att genom kommunal uttaxering avkräva sina invånare kommunalskatt för att tillgodose *ändamål* som icke alls kommer dessa invånare tillgodo. Förfarandet innebär ett åsidosättande av den konstitutionella rättsnormen om att staten skall behandla alla sina medborgare lika (*likställningsprincipen*). Genom lagen åläggs ju medborgare, som råkar bo i vissa kommuner, via sin hemortskommun en pålaga som andra medborgare undgår.

Att den såsom skatteutjämningsavgift betecknade uttaxeringen *icke* har karaktär av kommunalskatt är så mycket mera uppenbart som skattemedlen icke till någon del kommer ifrågavarande kommuns invånare till godo. Syftet är ju tvärtom att medlen skall fråntagas kommunens och därmed kommuninvånarnas rådighet och nytta.

Lagen står sålunda i strid med 1 kap 7 § regeringsformen som ger kommunerna befogenhet att "taga ut skatt för skötseln av sina uppgifter". Staten kan visserligen ålägga kommunerna att fullgöra olika slags verksamhet – t.ex. inom skola och social omsorg – och dessa ålägganden belastar därmed obestridligen den kommunala budgeten. Avgörande är då emellertid att verksamheten i fråga är inrättad just för och således *knuten till* kommunens egna invånare. Den kommunala beskattningsmakten är begränsad härtill (*lokaliseringsprincipen*).

Den kritiserade lagen faller utanför detta hävdvunna mönster som utgör del av den kommunala självstyrelsen.

Lagens förenlighet med regeringsformen har ej prövats av lagrådet; FiU 1984/85:29 s 35.

Redan på denna *konstitutionella* grund bör propositionen, som innefattar ytterligare brandskattning av vissa kommuner, avslås. Även om propositionen skulle genomdrivas utan hänsyn till de sålunda åberopade skälen kvarstår likväl ovissheten om den bekämpade avgiftens rättsenlighet, något som blir av betydelse vid det senare tillfälle, då kommunen har att besluta om medelsanvisning i budgeten. Det kan därvid göras gällande – av kommun eller av någon dess invånare – att den ifrågakomna föreskriften står i strid med det i regeringsformen intagna stadgandet om (innehållet i och räckvidden av) kommuns beskattningsrätt och därför icke får tillämpas (11 kap 14 § RF). Det borde därför vara ett samfällt intresse att grundlagsenligheten blir klarlagd innan riksdagen tar slutlig ställning till förslaget i denna del.

Den föreslagna skatten drabbar för det andra orimligt hårt. Utifrån förhållandena i min kommun. Lidingö. kan man verkligen tala om brandskattning. Den progressiva skatten beräknas uppgå till 1:91 kr per skattekrona, vilket med tillägg för den allmänna skatteutjämningsavgiften gör 2 kr 60 öre i kommunalskatteuttag.

Av särskild bilaga framgår hur förödande "avgiften" blir för den kommunala planeringen och verksamheten.

I partimotion kommer moderata samlingspartiet att yrka avslag på propositionen i hithörande del. Jag instämmer självfallet i detta yrkande.

Hemställen

Med hänvisning till det anförda hemställer jag

att riksdagen avslår propositionen såvitt avser ändring i lagen om särskild skatteutjämningsavgift.

Stockholm den 9 maj 1989

Allan Ekström (m)

Nedanstående tabell visar utvecklingen av skatteutjämningsavgifterna för Lidingö kommun (löpande priser)

Mot. 1988/89
Fi73
Bilaga

År	Särskild skatteutjämningsavgift "Robin Hood"		Generell skatteutjämningsavgift		Summa	
	Mkr	motsvarar per skkr	Mkr	motsvarar per skkr	Mkr	motsvarar per skkr
1985	0		0		0	
1986	12,2	0:47	3,3	0:14	15,5	0:61
1987	15,5	0:54	10,7	0:37	26,2	0:91
1988	26,8	0:84	14,8	0:47	41,6	1:31
1989	52,2	1:46	16,8	0:47	69,0	1:93
1990	68,0	1:91	24,8	0:69	93,0	2:60

Enbart den särskilda skatteutjämningsavgiften motsvarar 1989 kommunens sammanlagda nettokostnader för

- daghemsverksamheten
- läromedel för grund- och gymnasieskolan
- fritidsnämndens bidrag till föreningar
- vinterväghållningen
- musikskolan
- parkskötseln

Skärpningen av den särskilda skatteutjämningsavgiften inför år 1990 motsvarar kommunens nettokostnader för fritidshemsverksamheten.

Utöver skatteutjämningsavgifter erlägger lidingöborna drygt 0:50 kr/skkr för inomregional utjämning inom Stockholms län (bostadsbidrag och skatteutjämning).